

Geachte heer/mevrouw,

APG heeft met belangstelling kennisgenomen van de internetconsultatie naar aanleiding van de motie Van Eijk (36602, nr. 105) met het verzoek aan het kabinet om te onderzoeken of er knelpunten (blijven) bestaan in relatie tot de Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen en de Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling waar het fonds voor gemene rekening (“**FGR**”) betreft en te bezien of deze opgelost kunnen worden. Middels deze bijdrage geeft APG daar graag een reactie op. Ten einde de leesbaarheid te vergroten zijn enkele vragen in samenhang beantwoord.

1. Algemeen

APG Asset Management N.V. (“**APG**”) is vermogensbeheerder¹ voor met name Nederlandse pensioenfondsen. De vermogens van deze klanten zijn opgebouwd met de pensioenpremies die werkgevers en deelnemers hebben ingelegd, hetgeen een vergaande verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Immers, hoe APG met dit vermogen omgaat bepaalt onder meer het pensioen van miljoenen Nederlanders, nu en in de toekomst.

APG’s Nederlandse pensioenfondsklanten zijn lange termijn beleggers, met een beleggingshorizon van meer dan 15 jaren. Zij zijn gebaat bij een stabiel rendement en voorspelbare regelgeving. De feitelijke ontwikkelingen van de beleggingen moeten daarom zoveel mogelijk aansluiten bij de geprognostiseerde parameters. De Nederlandse pensioenfondsen zijn subject vrijgesteld van Nederlandse vennootschapsbelasting, waarbij deze status integraal onderdeel uitmaakt bij overwegingen voor de vormgeving van de beleggingen en de gekozen juridische structuur. Een van de doelstellingen is om een fiscaal neutrale behandeling te verwezenlijken. Ter verwezenlijking van deze doelstelling, maakt APG veelvuldig gebruik van Nederlandse commanditaire vennootschappen (“**CV’s**”) die onder huidig recht als fiscaal transparant worden aangemerkt.

2. *Welke fondsen zijn naar uw mening onder huidig recht als fgr zelfstandig belastingplichtig, terwijl dit niet past bij de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het fgr?*

Beleggende lichamen opgericht als personenvennootschappen (veelal CV’s), of buitenlandse lichamen die vergelijkbaar zijn met Nederlandse personenvennootschappen, waar (contractueel) geen mogelijkheid bestaat om participaties enkel via een inkoop aan de personenvennootschap te vervreemden. Er is getracht zogenaamde familiefondsen uit te sluiten in de vorm van een besloten FGR. De ontstane situatie per 1 januari

¹ Beheerd vermogen ultimo 2024 is 616 miljard euro.

2025 gaat verder dan die doelstelling. Naar de mening van APG past dit niet bij de doelstelling van het FGR ex artikel 2, lid 4, Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (“Wet Vpb”).

3. Wat is hiervan naar uw mening de oorzaak?

Naar de mening van APG is de oorzaak van het hiervoor aangegeven (te) ruime bereik gelegen in de rangorderegeling van onderdeel 6 van het Fondsenbesluit². Als gevolg hiervan dient eerst te worden vastgesteld of een lichaam kwalificeert als FGR. Indien hier sprake van is wordt het onderscheid tussen een FGR en personenvennootschap en diens civielrechtelijke wezenskenmerken gepasseerd en wordt er niet meer toegekomen aan de kwalificatie als (transparante) CV. De mogelijkheid om een FGR alsnog als transparant te kwalificeren conform onderdeel 5.2 van het Fondsenbesluit is daarnaast niet altijd een optie.

4. Hoe kan dit naar uw mening worden opgelost?

Een mogelijke oplossing van de hierboven onder 2 en 3 geschetste oorzaken en problematiek is ons inziens even eenvoudig als effectief. Een zuivere wetsinterpretatie zou naar de mening van APG niet moeten leiden tot een zelfstandige belastingplicht voor (Nederlandse) personenvennootschappen zoals bedoeld in artikel 2, lid 4 Wet Vpb. Indien een lichaam of samenwerkingsverband civielrechtelijk kwalificeert als personenvennootschap, zou deze niet eveneens als FGR moeten kwalificeren voor fiscale doeleinden. Dit zou eveneens van toepassing moeten zijn op buitenlandse lichamen indien deze vergelijkbaar zijn met een Nederlandse personenvennootschap.

Een expliciete verduidelijking van het onderscheid tussen de civielrechtelijke wezenskenmerken van een personenvennootschap en een FGR zou dan ook de rechtsonzekerheid moeten wegnemen en werkbaar zijn voor zowel de Belastingdienst in de uitvoeringspraktijk als voor marktpartijen als APG.

Indien een personenvennootschap ondanks bovenstaande oplossing toch eveneens als FGR kwalificeert, kan als alternatief worden gedacht aan een uitzondering op de rangorderegeling voor beleggende personenvennootschappen (gemakshalve beleggings-CV's) die in besloten kring worden gehouden.

APG denkt dat het mogelijk is middels objectieve criteria open publieke fondsen met min of meer anonieme beleggers te onderscheiden van fondsen in de vorm van een personenvennootschap waarvan de identiteit van de deelnemers van wezenlijke betekenis is voor de door middel van de personenvennootschap vormgegeven collectieve belegging. Er kan gedacht worden aan het expliciet uitsluiten van natuurlijke personen die zouden mogen participeren in fiscaal transparante beleggings-CV's.

Voor de beleggings-CV's waarin door APG wordt belegd geldt dat aan beleggers kwaliteitseisen worden gesteld die door de beheerder voorafgaand aan toetreding worden getoetst. Naar de mening van APG zouden deze beleggings-CV's op basis van het hierboven beschreven alternatief niet langer moeten worden gekwalificeerd als FGR. Naar de mening van APG zou deze oplossing de belangen van de Belastingdienst kunnen borgen, terwijl tegelijk een overkill wordt vermeden.

² Besluit van 27 november 2024, nr. 2024-9447

5. Welke fondsen zijn naar uw mening onder huidig recht niet als fgr zelfstandig belastingplichtig, terwijl dit niet past bij de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het fgr?

6. Wat is hiervan naar uw mening de oorzaak?

7. Hoe kan dit naar uw mening worden opgelost?

Aanstands is niet uitgesloten dat beleggingsfondsen die door APG worden beheert, dan wel fondsen die door (buitenlandse) externe managers worden aangeboden waarin (de klanten van) APG participeert of participeren, als zelfstandingbelastingplichtig worden gekwalificeerd. De rechtsonzekerheid en daarmee mogelijke impact op de geprognostiseerde rentabiliteit van de beleggingen past niet bij het risicoprofiel van onze klanten. De oorzaken van deze knelpunten en mogelijke oplossing daarvoor worden in het antwoord op de vragen hieronder uiteengezet.

8. Ervaart u in de praktijk knelpunten ten aanzien van het fgr? Zo ja, dan ontvangen wij graag concrete praktijkvoorbeelden.

9. Waardoor ontstaan deze knelpunten?

10. Hoe kunnen deze knelpunten naar uw mening binnen de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het fgr worden opgelost?

APG stelt vast dat de voorgestelde kwalificatie van beleggings-CV's als FGR ook gevolgen heeft voor de beleggingen in buitenlandse CV-achtigen. Dit heeft te maken met het feit dat nieuwe zogenaamde hybride mismatches worden gecreëerd en bestaande hybride mismatches niet worden opgelost. Daarnaast wijkt het beleggingsgrip naar fiscale maatstaven af van die binnen het financieel toezichtskader (UCITS/AIF).

Tot de voor beleggers nadelige consequenties van hybride mismatches behoren de heffing van niet-verrekenbare Nederlandse (conditionele) bronbelasting, buitenlandse bronbelasting, aftrekbeperkingen op grond van ATAD 2-regelgeving en het tot stand brengen van een omgekeerde hybride volgens de ATAD 2-regelgeving. Het effect hiervan kan zijn dat Nederlandse pensioenfondsen als "ongewenste" medebelegger worden gezien door andere beleggers indien met betrekking tot de beleggingen door een Nederlands pensioenfonds in een buitenlandse CV-achtige een hybride mismatch bestaat.

Wij verwijzen naar onderdeel 5.20 van de toelichting bij artikel XVII van het wetsvoorstel Belastingplan 2025 waar het kabinet constateert dat het afzien van beleggingen door Nederlandse institutionele beleggers in buitenlandse hybride fondsen ook reële beleggingen in Nederland kan raken, hetgeen het kabinet onwenselijk acht. APG concludeert dat deze constatering juist is. Ook buitenlandse fondsen beleggen collectief via CV-achtigen in Nederland.

Onder de huidige regeling van artikel 2 lid 4 van de Wet Vpb is een FGR slechts fiscaal transparant indien de rechten van deelneming enkel kunnen worden vervreemd aan het FGR zelf (inkoopfonds). Het opnemen van een inkoopregeling in de CV-overeenkomst van een besloten CV, kan om juridische en commerciële redenen complex of onder omstandigheden zelfs onmogelijk zijn. Het kan voor buitenlandse participanten tot negatieve fiscale, civiel- of toezichtsrechtelijke gevolgen leiden, waardoor zij niet in kunnen instemmen met de aanpassing van de bestaande CV-overeenkomst of kunnen participeren in een nieuwe CV met een dergelijke inkoopregeling. Bovendien heeft de wijziging tot een verslechtering voor collectieve beleggingsstructuren geleid in plaats van de verwachte verbetering door het niet langer hoeven op te nemen van een unaniem toestemmingsvereiste ten behoeve van fiscale transparantie van beleggings-CV's.

11. Afsluitend

APG biedt graag aan om deze antwoorden mondeling toe te lichten en om de geschetste oplossingsrichting nader uit te werken.

Met vriendelijke groet,

Tim Mulder

Martijn Bottenberg